

YURT DIŞI HİZMET BORÇLANMASININ USUL VE ESASLARI AÇIKLANDI

ÖZET

Yurt dışında geçen sürelerin (çalışma/işsizlik/ev kadınlığı sürelerinin) sigortalılık sürelerinden sayılmasına ilişkin olarak yurt dışı borçlanma talebinde bulunanların borçlanma primi tutarları, seçecekleri prime esas kazançlarının %32'sinden %45'ine çıkarılmıştır. Ayrıca Türkiye'deki sigortalılık statüsüne bakılmaksızın yurt dışı hizmet borçlanmasına yönelik süreler sigortalılık süresine dâhil edilecek ve borçlanılacak süreler Türkiye'deki sigortalılık statüsü dikkate alınmaksızın 5510 Sayılı Kanun'un 4/b kapsamında kabul edilecektir.

YURT DIŞI HİZMET BORÇLANMASIYLA İLGİLİ YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER:

Yurt dışı hizmet borçlanması ile ilgili 7186 sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 19 Temmuz 2019 Tarih ve 30836 1.Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış ve kanunun esasları [24.07.2019 tarihli 135 sayılı sirkülerimizde](#) açıklanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu ilgili mevzuatta belirtilen genelge ile konunun usul ve esaslarını açıklamıştır. Buna göre yapılan düzenlemeler 1/8/2019 (dahil) tarihi itibarıyla yürürlüğe girecek olup yapılacak iş ve işlemler aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda yürütülecektir.

- 1) Yurt dışında geçen süreler için borçlanılacak her bir gün için tahakkuk ettirilecek borçlanma tutarı, başvuru tarihindeki 5510 sayılı Kanununun 82'nci maddesinde belirtilen prime esas asgari ve azamî günlük kazanç arasında seçilecek günlük kazancın %45'i olacaktır. Buna göre, 1/8/2019-31/12/2019 tarihleri arasında bir günlük borçlanma tutarının alt sınırı 38,38 TL, üst sınırı ise 287,82 TL olarak uygulanacaktır.
- 2) Yurt dışı sürelerinin borçlandırılmasında, başvuru sahibince talep dilekçesinde belirtilen gün sayısı, SGK' ya ibraz edilen ispatlayıcı belgede kayıtlı bulunan son tarihten geriye doğru olmak üzere belirlenecektir.

Örnek 1: 26/8/2019 tarihinde Almanya'da geçen sigortalılık sürelerinden 5400 gün borçlanmak istediğini belirterek borçlanma talebinde bulunan sigortalının, borçlanmaya esas belgesinde 1/5/1990-30/4/2000 ve 1/1/2010-6/9/2016 süreleri kayıtlıdır. Buna göre, öncelikle belgede kayıtlı son tarih olan 6/9/2016 tarihinden 1/1/2010 tarihine kadar 2406 gün, kalan 2994 gün ise 30/4/2000 tarihinden geriye doğru olmak üzere borçlandırılacaktır.

- 3) Yurt dışında geçen sürelerin borçlanılmasında esas alınacak sigortalılık statüsü 1/8/2019 (dahil) tarihinden itibaren 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edilecektir. Buna göre, 1/8/2019 tarihinden itibaren yurt dışı sürelerini borçlanma talebinde bulunanların borçlanma işlemleri talep tarihindeki en son sigortalılık statüsüne bakılmaksızın 5510 sayılı Kanunun 4/1-(b) kapsamında sonuçlandırılacaktır.
- 4) Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin on sekiz yaşını doldurduktan sonra Türk vatandaşı olanlar ile yurt dışında çalışmakta iken veya yurda kesin dönüş yaptıktan sonra ölenlerin Türk vatandaşı olan hak sahipleri ve sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kendilerine veya hak sahiplerine kısmi aylık bağlanmış olanların borçlanma işlemleri 1/8/2019 (dahil) tarihinden itibaren Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılacaktır. Buna göre borçlanma işlemleri;

- İsviçre prim transferi yapılmış sürelerle ilişkin yapılacak borçlanma işlemleri Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (EHGM) Yurtdışı Sözleşmeler ve Emeklilik Daire Başkanlığı tarafından,
 - Başvuru sahiplerinin borçlanma işlemleri, Kimlik Paylaşım Sisteminden tespit edilecek adresin bulunduğu ildeki, kimlik Paylaşım Sisteminde adres kaydı bulunmuyor ise nüfusa kayıtlı olunan ildeki, adres tespit edilemediği durumlarda ise müracaat edilen ildeki, kimlik Paylaşım Sisteminde birden fazla kayıtlı adresi bulunan sigortalı veya hak sahiplerinin tercih ettikleri adresin bulunduğu ildeki, Sosyal güvenlik il müdürlükleri / sosyal güvenlik merkezlerince, yürütülecektir.
- 5) Türkiye'deki sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki sürelerin borçlandırılması halinde bu sürelerin, 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde yer alan hükümler esas alınarak Türkiye'deki sigortalılık başlangıç tarihinden, Türkiye'de sigortalılık yok ise borçlanma tutarının tamamen ödendiği tarihten geriye götürülen sürelerle ait ilgili aylara mal edilecektir.

Örnek 2: Türkiye'de 1/9/2018-10/9/2018 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamındaki sigortalı, 26/8/2019 tarihli yurt dışı borçlanma talep dilekçesiyle SGK' ya ibraz ettiği belgede kayıtlı olan 1/1/1990-31/12/2006 tarihleri arasında Almanya'da geçen 6120 gün sigortalılık süresinin tamamını borçlanma talebinde bulunmuştur. Tahakkuk eden borçlanma tutarını 3/9/2019 tarihinde ödeyen sigortalının borçlanılan süreleri ve bu sürelerle ait prime esas kazançları Türkiye'de ilk işe giriş tarihi olan 1/9/2018 tarihinden geriye götürülen sürelerle ait ilgili aylara mal edilecektir.

Örnek 3: Türkiye'de 1/9/2018-10/9/2018 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında sigortalı olan ve 26/8/2019 tarihli yurt dışı borçlanma talep dilekçesiyle 3600 gün borçlanmak isteyen sigortalının SGK' ya ibraz ettiği borçlanmaya esas belgede 1/1/1990-31/12/2006 tarihleri arasında Almanya'da geçen 6120 gün sigortalılık süresi bulunmaktadır. Buna göre, belgede kayıtlı son tarih olan 31/12/2006 tarihinden 3600 gün geriye doğru olmak üzere 1/1/1997-31/12/2006 tarihleri arasındaki süre borçlanma hesabında esas alınacaktır. Tahakkuk eden borçlanma tutarının tamamını 3/9/2019 tarihinde ödeyen sigortalının borçlanılan süreleri ve bu sürelerle ait prime esas kazançları Türkiye'de ilk işe giriş tarihi olan 1/9/2018 tarihinden geriye götürülen sürelerle ait ilgili aylara mal edilecektir.

Örnek 4: Türkiye’de sigortalılığı bulunmamakla birlikte, 26/8/2019 tarihli yurt dışı borçlanma talep dilekçesiyle 1/1/1990-31/12/2006 tarihleri arasında Fransa’da geçen 6120 gün sigortalılık süresinin tamamını borçlanan ve tahakkuk eden borçlanma tutarını 3/9/2019 tarihinde ödeyen sigortalının borçlanılan süreleri ve bu sürelere ait prime esas kazançları borçlanma tutarının tamamının ödendiği tarih olan 3/9/2019 tarihinden geriye götürülen sürelere ait ilgili aylara mal edilecektir.

- 6) 8/5/2008 tarihinden önce borçlanma talebinde bulunanlardan tebliğ edilen borçlanma tutarını bu tarihten önce ya da sonra ödemiş olanlardan, bu tarihten sonra yeni bir borçlanma yapmayanların kazançları, önceki kurallar çerçevesinde borçlanma yapılan aylara mal edilecektir.

Örnek 5: Sigortalı 2/4/2007 tarihli yurt dışı borçlanma talep dilekçesiyle 1/1/1985-31/12/2006 tarihleri arasında Avusturya’da geçen sigortalılık süresini borçlanarak tahakkuk eden borçlanma tutarının tamamını 30/4/2007 tarihinde ödemiş ve yeni bir borçlanma yapmamıştır. Buna göre, ilgili hangi tarihte aylık talebinde bulunursa bulunsun, borçlanılmış ve 1/1/1985-31/12/2006 tarihleri arasına mal edilmiş olan gün sayıları ve prime esas kazançlarının mal edildiği sürelerde herhangi bir değişiklik yapılmaksızın aylık bağlama işlemleri sonuçlandırılacaktır.

- 7) 1/8/2019 tarihinden önce aylık bağlanmış olanlar ile aylık bağlanması için talepte bulunup aylık başlangıç tarihi 1/8/2019’a (dahil) kadar olanlar hakkında değişiklikten önceki hükümler uygulanacaktır.

Örnek 6: 1/3/1985-10/1/1999 tarihleri arasında Hırvatistan’da geçen sigortalılık sürelerini borçlanarak ödeyen ve borçlanılan süreleri 5510 sayılı Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında değerlendirilen sigortalı 24/7/2019 tarihinde yaşlılık aylığı bağlanması için talepte bulunmuştur. Talep tarihi itibarıyla aylık bağlanması için aranan koşulları yerine getiren sigortalıya 1/8/2019 tarihinden geçerli olmak üzere aylık bağlanacağından, sigortalının borçlandığı ve 1/3/1985-10/1/1999 tarihleri arasına mal edilmiş olan gün sayıları ve prime esas kazançlarının mal edildiği sürelerde herhangi bir değişiklik yapılmaksızın aylık bağlama işlemleri sonuçlandırılacaktır.

8) 1/8/2019 (dahil) tarihinden sonra borçlanılan yurt dışı süreleri 5510 sayılı Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında değerlendirileceğinden, sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kısmi aylık bağlanmış olanların borçlanma işlemleri de bu kapsamda gerçekleştirilecektir. Bunların kısmi aylıklarının tam aylığa dönüştürülmesinde, kısmi aylığın başlangıç tarihi itibarıyla mülga 2829 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Kanunun 53'üncü maddesine göre belirlenecek statü esas alınacak olup kısmi aylıkların tam aylığa dönüştürülmesi aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda yürütülecektir:

- Yurt dışı hizmet borçlanma talepleri, sosyal güvenlik sözleşmesine istinaden kısmi aylık alanların dosyalarının bulunduğu birime intikal ettirilecektir.
- Yurt dışı hizmet borçlanma talebini alan birim, borçlanma talebine istinaden mülga 2829 sayılı Kanuna veya 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin altıncı fıkrasına göre aylığın bağlanacağı statüyü belirleyecektir. Ancak, yapılacak borçlanma ile aylığın bağlanması gereken statüye göre tam aylığa hak kazanılamaması durumunda borçlanma işlemi gerçekleştirilmeyerek talep sahibine tam aylığa yetecek süresi bulunmadığı belirtilerek borçlanma talebinin reddedildiği bilgisi verilecektir.

Örnek 7: Türkiye'de 3/6/1985-5/11/1986 tarihleri arasında 370 gün ve Almanya'da 1/1/1988-31/12/1999 tarihleri arasında 4320 gün toplam 4690 gün sigortalılık süresi bulunan 1/1/1957 doğumlu erkek sigortalıya 12/11/2018 tarihli tahsis talebine istinaden Türkiye Almanya Sosyal Güvenlik Sözleşmesine istinaden 5510 sayılı Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında 1/12/2018 tarihi itibarıyla kısmi aylık bağlanmıştır. Kısmi aylığın tam aylığa dönüştürülmesi için 12/11/2019 tarihinde yapılan borçlanma talebi, Türkiye hizmeti ile borçlanacağı yurt dışı süresi birlikte değerlendirildiğinde kısmi aylığın başladığı tarih itibarıyla 4/1-(b) kapsamında aylık bağlanması için öngörülen 15 yıl prim ödeme süresi (5400 gün) şartı yerine gelmediğinden reddedilecektir.

- 9) Türkiye'deki sigorta başlangıcından sonraki sürelerin borçlanması halinde borçlanılan süreler borçlanılan sürelerin geçtiği ilgili aylara mal edilecektir.

Örnek 8: 1.2.1995 tarihinde Türkiye'de sigortalı çalışması başlayan sigortalı 1.5.2010-31.12.2013 süresi Afganistan'da geçen sürelerini borçlandığında bu süreler hizmetin geçtiği tarih aralığı olan 1.5.2010-31.12.2013 süresine mal edilecektir.

- 10) 4/1-(a) ve 4/1-(b) kapsamında bağlanan kısmi aylığın yapılacak borçlanma sonucunda tam aylığa dönüştürülmesi aynı statüde yapılacaksa, kısmi aylığı bağlayan birim, yurt dışı borçlanma işlemlerini ve kısmi aylığın tam aylığa dönüştürülmesi işlemini gerçekleştirecektir.
- 11) 4/1-(c) kapsamında bağlanan kısmi aylığın yapılacak borçlanma sonucunda tam aylığa dönüştürülmesi aynı statüde yapılacaksa, borçlanma işlemleri EHGM Yurtdışı Sözleşmeler ve Emeklilik Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirilecektir. İlgilinin borçlanma tutarının tamamını ödemesini müteakip, EHGM(Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü) Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığınca kısmi aylığın tam aylığa dönüştürülmesi için borçlanma tutarının ödendiği bilgisi anılan Başkanlığa bildirilecektir. 4/1-(c) kapsamında bağlanan kısmi aylığın yapılacak borçlanma sonucunda tam aylığa dönüştürülmesi 4/1-(b) kapsamında yapılacaksa borçlanma işlemleri EHGM Yurtdışı Sözleşmeler ve Emeklilik Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirilecek, borçlanma tutarının ödenmesini müteakip bağlanan kısmi aylığın kesilmesi ve tam aylık bağlanması için dosya muhteviyatının "3.2. Borçlanma İçin Başvurulacak Birimler" başlığı altında belirtilen SĞİM/SGM'ye intikal ettirilmek üzere EHGM Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığına bilgi verilecektir.
- 12) Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yurtdışı Sözleşmeler ve Emeklilik Daire Başkanlığı tarafından 4/1-(a) kapsamında bağlanan kısmi aylığın borçlanma sonucunda tam aylığa dönüştürülmesi 4/1-(b) statüsünde yapılacaksa, borçlanma işlemleri anılan Başkanlık tarafından gerçekleştirilecektir. 4/1-(a) kapsamında Türkiye Almanya Sosyal Güvenlik Sözleşmesine göre bağlanan kısmi aylığın yapılacak borçlanma sonucunda tam aylığa dönüştürülmesi 4/1-(b) kapsamında yapılacaksa, kısmi aylığı bağlayan birim borçlanma işlemlerini gerçekleştirecek,

borçlanma tutarının ödenmesini müteakip bağladığı kısmi aylığı keserek tam aylık bağlanması için dosya muhteviyatını aynı ildeki 4/1-(b) kapsamında aylık bağlayan üniteye intikal ettirecektir.

13) Yurt dışı borçlanma süreleri 1/8/2019 (dahil) tarihinden itibaren 4/1-(b) kapsamında değerlendirileceğinden, 506 sayılı Kanunun geçici 20'nci maddesi kapsamındaki sandıklarca yurt dışı borçlanması yapılmayacaktır. Kısmi aylıkların tam aylığa dönüştürülmesine ilişkin borçlanma talepleri hariç olmak üzere, 506 sayılı Kanunun geçici 20'nci maddesine tabi sandıklara yapılan borçlanma talepleri ilgili sandık tarafından reddedilecektir. Kısmi aylıkların tam aylığa dönüştürülmesine ilişkin borçlanma talebini alan sandık, ilgilinin dosyasında bulunan borçlanmaya esas yurt dışı hizmet belgesiyle birlikte talep dilekçesini vakit geçirmeksizin SGK'nın ilgili birimine intikal ettirecektir. Başvuru tarihi olarak, borçlanma talebinin sandık evrak kayıtlarına girdiği tarih esas alınacaktır.

14) Yurt dışı borçlanma başvurusunda bulunanların, yurt dışında geçen ve borçlanmaya esas olacak sürelerle ait aşağıdaki belgeleri ibraz etmeleri gerekmektedir.

14.1. Talep sahiplerinin sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmiş ülkelerde geçen sigortalılık ve/veya işsizlik sürelerini borçlanabilmeleri için;

- İlgili ülke sigorta kurumlarınca düzenlenmiş sigortalılık sürelerini gösterir belgenin aslıyla birlikte Türkiye'de yeminli tercüme bürolarınca ya da yurt dışında bulunan Türk temsilciliklerince akredite edilmiş tercümanlarca yapılmış ve ilgili temsilcilikçe onaylanmış tercümesinden,
- İlgili ülkelerdeki Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerden alınacak hizmet belgesinden durumlarına uygun olanını SGK' ya ibraz etmeleri gerekmektedir.

14.2. Talep sahiplerinin sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmemiş ülkelerde geçen sigortalılık ve/veya işsizlik sürelerini borçlanabilmeleri için; ilgili ülkelerdeki Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerden alınacak hizmet belgesini ibraz etmeleri gerekmektedir.

14.3. Kanuna göre yurt dışında ev kadını olarak geçen sürelerin borçlandırılabilmesi için fotoğraf, künye bilgileri ve yurda giriş çıkış tarihlerinin kayıtlı olduğu pasaport sayfa fotokopileri veya emniyet müdürlüklerinden alınacak yurda giriş çıkış tarihlerini gösterir çizelge ile birlikte;

- İkamet edilen ülke mercilerinden alınacak ikamet belgesinin, Türkiye’de yeminli tercüme bürolarınca ya da yurt dışında bulunan Türk temsilciliklerince akredite edilmiş tercümanlarca yapılmış ve ilgili temsilcilikçe onaylanmış tercümesinden,
- Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerce düzenlenen ikamet belgesinden durumlarına uygun olan belgenin SGK’ ya ibraz edilmesi gerekmektedir.

15) Yurt dışında geçen sürelerin borçlandırılabilmesi için “Yurt Dışı Süreleri Borçlanma Talep Dilekçesi” veya “Bulgaristan Hizmetlerini Borçlanma Talep Dilekçesi”nin usulüne göre doldurulup imzalandıktan sonra SGK’nın ilgili birimine doğrudan verilmesi ya da posta yolu ile gönderilmesi gerekmektedir. Faks ya da elektronik postayla yapılan başvurulara istinaden borçlanma işlemi yapılmayacaktır.

16) Yurt dışı borçlanması yapılırken SGK’ ya ibraz edilmesi gereken yurda giriş çıkış çizelgelerinin, söz konusu çizelgede kayıtlı yurda giriş çıkış tarihlerinin Emniyet Genel Müdürlüğü Pasaport Giriş/Çıkış Bilgileri Projesi’nden temin edilmesi durumunda, ibrazı istenmeyecektir.

Yurt dışı hizmet borçlanması yapmak isteyen sigortalıların yukarıda açıklanan hususlara uymalarını tavsiye ederiz.

Saygılarımızla...

[26/8/2019 tarihli 2019/16 sayılı “Yurt Dışı Borçlanma İşlemleri” SGK Genelgesi tam metni...>>>](#)